

Brožúra o projekte GenCAD

Pozadie a ciele

Cieľom projektu GenCAD bolo zlepšiť vedomosti a povedomie o rozdieloch medzi pohlaviami pri chronických ochoreniach. Ako príklad sa skúmala ischemická choroba srdca (ICHS) na zvýraznenie rozdielov medzi ženami a mužmi v prevencii a liečbe v rámci európskych krajín. Projekt sa konkrétne zameriava na:

- Zlepšenie vedomostí: (v pdf sa nachádza pred názvom symbol I) v rámci projektu GenCAD boli zhromaždené existujúce poznatky o rozdieloch medzi pohlaviami pri ICHS a tieto rozdiely boli zanalyzované v databázach a postupoch.
- Zlepšenie informovanosti: GenCAD uskutočnil štúdiu o informovanosti odborníkov v oblasti zdravotnej starostlivosti a všeobecnej populácie, a využil tieto poznatky na vypracovanie informačných letákov o rozdieloch medzi pohlaviami pri ICHS na zlepšenie vedomostí a povedomia v rámci Európy.
- Rozširovanie informácií: GenCAD predstavil zistené poznatky a informačné letáky na dvoch konferenciách, na internete a pomocou ďalších spôsobov šírenia, za účelom zvýšenia povedomia v tejto oblasti u praktických lekárov, politických činiteľov a širokej verejnosti.

Metódy

GenCAD vyvinul metodologický postup na zlepšenie poznatkov a povedomia v oblasti chronických ochorení súvisiacich s rozdielmi medzi pohlaviami v rámci európskych členských štátov, ktorý by sa mohol použiť ako vzor pre iné chronické ochorenia.

GenCAD najskôr zhromaždil existujúce poznatky o rozdieloch medzi pohlaviami pri ischemickej chorobe srdca (ICHS), ktoré boli založené na publikovanej literatúre z celého sveta za posledných 15 rokov. Počas projektu bola vyhľadávaná publikovaná literatúra v oblasti prevencie a podpory zdravia, epidemiológie, mechanizmov ochorení, klinických symptómov a diagnostiky, manažmentu, ale aj výsledky výskumov. Ako vzor pre iné chronické ochorenia bola použitá ICHS.

Cieľom analýzy existujúcich európskych databáz bolo overiť, do akej miery sú registre EÚ dostačujúce na analýzu rozdielov medzi pohlaviami pri ICHS. GenCAD analyzoval verejné databázy členských štátov EÚ o morbidite a mortalite v súvislosti s ochorením, spojil údaje so známymi rizikovými faktormi a sociálno-ekonomickými parametrami a skontroloval tieto údaje na posúdenie rozdielov medzi pohlaviami.

Na získanie prehľadu o rozdieloch medzi pohlaviami v zdravotných politikách v rámci EÚ, GENCAD preskúmal súčasnú politickú klímu u existujúcich politik v oblasti rozdielov medzi pohlaviami a ICHS tým, že boli kontaktované vládne oddelenia zdravotnej starostlivosti,

štátne zdravotnícke a verejné zdravotnícke zariadenia, agentúry na financovanie, aktívni výskumníci a bolo použité aj internetové vyhľadávanie.

Na posúdenie potreby o informáciách ohľadne rozdielov medzi pohlaviami pri ICHS sa uskutočnila štúdia o informovanosti s dvoma prieskumami – jeden bol určený pre širokú verejnosť a druhý pre odborníkov v oblasti zdravotníctva.

Na základe poznatkov, ktoré boli zistené v štúdiu o zvyšovaní povedomia o rozdieloch medzi pohlaviami, boli vytvorené informačné letáky pre zdravotníckych pracovníkov aj pre širokú verejnosť, ktoré integrujú spätnú väzbu od partnerov konzorcia a rozšírených sietí GenCAD. Pre všeobecnú dohodu boli overené skupinami odborníkov a schválené v rámci rokovaní s Generálnym riaditeľstvom pre zdravie a bezpečnosť potravín. Sú k dispozícii na <http://gencad.eu>

Na rozširovanie informácií boli zorganizované 2 konferencie GENCAD, sympóziá a prezentácie projektu na ďalších stretnutiach, boli vytvorené informačné letáky, informácie boli zverejnené na domovských stránkach lekárskejších spoločností a na sociálnych sieťach Facebook a Twitter. Výsledky boli zverejnené aj na hlavnej stránke Generálneho riaditeľstva pre zdravie a bezpečnosť potravín.

GenCAD taktiež zverejnila projekt na sociálnych sieťach tak, aby oslovila konkrétne publikum. Zameriava sa na príslušné skupiny v každom členskom štáte, vrátane širokej verejnosti v rôznych vekových skupinách, ale aj na zdravotníckych pracovníkov.

GenCAD vypracoval postup, ktorý by sa mohol v budúcnosti preniesť aj na iné disciplíny a ochorenia.

Výsledky

Najnovšia štúdia

Získaných a podrobne preskúmaných bolo približne 1000 článkov. Vo všetkých oblastiach boli nájdené významné rozdiely medzi pohlaviami, ktoré bolo potrebné zvážiť. Napríklad rizikové faktory cukrovka a fajčenie majú horší vplyv u žien ako u mužov. Okrem toho boli zistené ďalšie rizikové faktory: duševné zdravie, socioekonomický stav, autoimunitné a zápalové ochorenia a poruchy pohlavných hormónov a sexuálnych funkcií. U mužov sa skoršie a ľahšie rozvinie ateroskleróza veľkých koronárnych artérií, ženy zase často trpia poruchami funkcií malých ciev. Nedostatok povedomia u žien a ich lekárov je stále veľkým problémom, ktorý obmedzuje rýchlu reakciu v prípade akútneho koronárneho syndrómu a prijatie opatrení v rámci prevencie. Veľa liekov na kardiovaskulárne ochorenia pôsobí odlišne u žien a mužov. V diagnostike, v reakciách na liečbu a vo výsledkoch liečby sa zistilo viac rozdielov medzi pohlaviami.

Analýza databázy

Väčšina databáz má obmedzenú citlivosť na analýzu rozdielov medzi pohlaviami. Dôvodom môže byť skutočnosť, že zahŕňajú pomerne nízku hraničnú hodnotu pre vek, a premenné, ako sú fajčenie, cukrovka, hypertenzia, hyperlipidémia, užívanie alkoholu neboli vždy rozdelené podľa pohlavia. V databázach nie sú často zahrnuté rozdiely súvisiace s pohlavím, komplikácie súvisiace s tehotenstvom, hormonálny stav a sexuálne funkcie. Odborníci súhlasia s tým, že by boli ochotní študovať účinky súvisiace s rozdielmi medzi pohlaviami, avšak v mnohých štúdiách nie sú zhromaždené dostačujúce údaje kvôli obmedzenej informovanosti a / alebo zdroju.

Analýza politických programov

Celkovo bolo identifikovaných 273 politických programov a zásad v 27 členských štátoch EÚ, ktoré sa venovali rozdielom medzi pohlaviami, buď ako súčasť svojich vnútroštátnych právnych predpisov o rodovej rovnosti, alebo v súvislosti s kardiovaskulárnymi ochoreniami. Bolo zistených iba niekoľko konkrétnych odporúčaní. Celkové závery z tejto analýzy sú teda také, že vo všetkých členských štátoch EÚ existuje politické prostredie, ktoré by malo zabezpečiť rodovú rovnosť a odstrániť diskrimináciu na základe pohlavia; a že existuje množstvo odporúčaní od vedúcich zdravotníckych organizácií, ktoré podporujú zdravotnú starostlivosť zameranú na rozdiely medzi pohlaviami. Na úrovni dokumentov sa mnohé politické programy odvolávajú na usmernenia klinickej praxe Európskej kardiologickej spoločnosti, vďaka čomu je ich pozícia pri zabezpečovaní starostlivosti o rodovú problematiku veľmi dôležitá.

Posúdenie potrieb

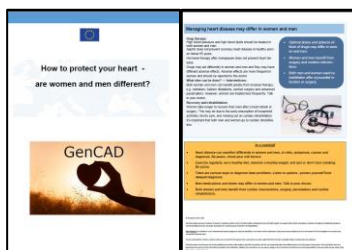
Štúdiá o všeobecnej informovanosti verejnosti v šiestich jazykoch EÚ pre vybrané vzorové krajiny odhalila významné nedostatky v znalostiach a informovanosti o rozdieloch medzi pohlaviami pri rizikových faktoroch, prejavoch ochorenia, potrebách, pri ktorých by sa malo konať a významné nedostatky v informovanosti o výsledkoch pri skúmaní ochorení. Prieskum robený na zdravotníckych pracovníkoch vo všetkých európskych krajinách taktiež preukázal významné nedostatky v poznatkoch o prejavoch ochorení špecifických pre pohlavie a diagnostických a terapeutických prístupoch. Zistilo sa, že je potrebných viac kampaní o rozdieloch medzi pohlaviami pre lekárov a širokú verejnosť. V tomto smere sa stáva internet vedúcim sprostredkovateľom.

Súpisy

Informačné materiály v 24 jazykoch zhromažďujú poznatky o rozdieloch medzi pohlaviami v prevencii, klinickom prejave, mechanizmoch chorôb, diagnostike, reakcii na terapiu a o výsledkoch zameraných pre širokú verejnosť a pre zdravotníckych pracovníkov.

Plné verzie v 24 oficiálnych jazykoch nájdete na stránke

https://ec.europa.eu/health/social_determinants/projects/ep_funded_projects_en#fragment3

Rozšírenie informácií

Na oboch konferenciách približne 80 účastníkov (každý členský štát bol zastúpený 2 účastníkmi) diskutovalo o rozdieloch medzi pohlaviami v publikovanej literatúre, o ich prezentácii v databázach a postupoch a nakoniec o štúdiu informovanosti a informačných letádoch.

Za účelom šírenia výsledkov projektu v rámci širšieho publika sú informácie o projekte a informačné letáky k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch EÚ na domovskej stránke Generálneho riaditeľstva pre zdravie a bezpečnosť potravín:

https://ec.europa.eu/health/social_determinants/projects/ep_funded_projects_en#fragment3

Okrem toho sú informačné letáky a výsledky projektu zverejnené na domovských stránkach partnerov a lekárskejších spoločností, EUPHA, ASPHER, Európska sieť srdca, CPME, Medzinárodnej/talianskej/rakúskej/holandskej/japonskej/nemeckej spoločnosti pre medicínu zaoberajúcu sa rozdielmi medzi pohlaviami a ďalších. Taktiež boli prezentované a budú predmetom diskusií na hlavných európskych kongresoch: EUPHA 2015, IGM 2015, OSSD 2016, ECIM 2017, EUPHA 2017, Európska študentská konferencia 2017 a 2018, OSSD 2017, Svetový summit o zdraví 2017 a 2018, EUROPREVENT 2018, IGM 2019; Európsky summit o rodovej rovnocennosti 2017 a 2018 a ďalších.

Informačné letáky, ktoré obsahujú krátke tlačové správy spolu s podrobnosťami o projekte, boli zaslané širokému spektru cieľových skupín vrátane všetkých identifikovaných zainteresovaných európskych strán v oblasti medicíny zaoberajúcou sa rozdielmi medzi pohlaviami. Všetci partneri prispievajú k oslovovaniu vlastných cieľových skupín a miestnych a štátnych novín.

Keďže majú sociálne médiá obrovský potenciál osloviť širokú verejnosť a zdravotnícke a lekárske organizácie spolu so svojimi nasledovateľmi, používame Twitter na zverejňovanie vyhlásení z informačných letákov. Taktiež sme vytvorili stránku pre fanúšikov na Facebooku. Spustili sme aj ciele reklamné kampane pomocou Facebooku,

Twitteru a YouTube, aby sme oslovili každý členský štát a miestne publikum so zameraním sa na konkrétne skupiny.

© Európska únia, 2017

GenCAD projektoví partneri: Inštitút pre rod v medicíne, Berlínska škola verejného zdravia, Andalúzska škola verejného zdravia, Európska asociácia verejného zdravia, Inštitút pre zdravie a dobré životné podmienky, Zdravotné centrum Radboudskej univerzity, Európska asociácia pre kardiovaskulárnu prevenciu a rehabilitáciu.

Pilotné projekty sú iniciatívou „experimentálneho charakteru, navrhnutou na otestovanie vykonateľnosti úkonu a jeho užitočnosti“ a pripúšťajú dotácie, aby mohli byť začlenené do rozpočtu EÚ na viac ako dva po sebe idúce finančné roky.

Na akékoľvek reprodukovanie textov alebo fotografií, ktoré nepatria pod © European Union, je potrebné povolenie priamo od držiteľov autorských práv: Shutterstock.de, iStock.de.

Informácie a názory uvedené v tejto publikácii pochádzajú od autorov (GenCAD konzorcium) a nemusia nutne odrážať oficiálny názor Európskej komisie. Komisia nezaručuje presnosť informácií, ktoré zahŕňa táto publikácia. Ani Komisia, ani žiadna osoba vystupujúca v zastúpení Komisie nemôže niesť zodpovednosť za použitie informácií, ktoré sú tu obsiahnuté.

Tento dokument bol revidovaný v súlade s odporúčaniami Generálneho riaditeľstva pre zdravie a bezpečnosť potravín.